

Пейо Яворов

Румъния, Сърбия и Гърция

Румъния, Сърбия и Гърция трябаше да имат едно право върху гърба на Македония и едно макар полуоправдание за въшата си работа спрямо тоя гръб; Румъния, Сърбия и Гърция трябаше да намерят една причина за намеса в македонския въпрос и един, макар полублаговиден предлог за явната си македоноедска игра в него.

Румъния разтършува с посребрен фенер македонските планини, та видя куцовласите.

Сърбия напълни с грешно злато джебовете на стотици македонски просяци, та купи сърбоманите.

Гърция – по-честита от Румъния и Сърбия – намери готови по някои села гъркоманите, по някои градове гърците.

Румъния, Сърбия и Гърция посочиха „сънародниците“ си в Македония, посочиха тяхното съществуване като едно свое право за по-малък или по-голям дял от македонската земя – дял, който трябва да бъде заменен според румънските сметки с равностойно възнаграждение от свободно българска страна или присъединен според сръбските и гръцките сметки направо към днес подвластните им области.

Те не могат прочее да се примирят с една революционна организация, която по една твърде проста и много естествена логика на обстоятелствата се опира само, или почти само, върху българските плещи в страната.

Румъните, сърбите и гърците се поставят наместо българите в Македония и разсъждават: Тия хора се борят отчаяно, тия хора проливат кръв, тия хора ще отвоюват свободата си, ще станат господари на съдбините си и тогава – не може иначе – ще поискат обединението си с българите от Мизия и Тракия.

Поне румъните, сърбите и гърците биха постъпили така; правете, каквото щете, ескимосите не могат повярва, че главното предназначение на спармацетовите свещи е да служат на човека вечер, а не за вечеря!

Румънските, сръбските и гръцките държавници ни обявиха за страшни врагове на румънските, сръбските и гръцките късогледо разбрани задачи. Те се наредиха рамо до рамо с турците и употребиха против нас в подкрепа на последните всички не за човешината оръжия, с които може да си послужи едно лошо намерение.

Освен това те злоупотребиха с простотията на куцовласите, сърбоманите, гъркоманите и гърците в Турско, като направиха за тях народен идеал онова, което е само държавна похота, и като им накутиха македонските българци с петна, зъбища и нокти, каквито можеха да видят само в домашните си огледала; те злоупотребиха с простотията на тия

куцовласи, сърбомани, гъркомани и гърци, та ги окумиха като пети колела в жалките свои държавни каруци, на които е съдено може би да се изполомят в македонски камънаци...

Днес куцовласите, сърбоманите, гъркоманите и гърците, живущи в Македония, държат спрямо нас поведението на румъните, сърбите и гърците във от Македония, или – все също, поведението на техните представители – посланици, консули и др. – в Турция.

Те, възползувани от близостта си до нас, понякога тъй зорко ни следят и предават, че надминават самите платени шпиони на хюкюмата. Те, възползувани от близостта си до нас, понякога тъй зорко ни следят и предават, че надминават самите платени шпиони на хюкюмата. Техните доноси, па и техните клевети са разорили вече десетки села, опропастили са вече стотини семейства, погубили са вече хиляди човеци! Разбира се, нашата организация всякога е полагала старание да не остане длъжна никому, без разлика на българин, влах, сърбин, грък или какъв да било друг, като е плащала всекому според неговата заслуга – и никой не ще я обвини за туй...

Ний работим за свободата на един край, дето господствува най-отвратителната тирания в света. Ний ратуваме за свободата на два милиона хора, кадърни за самостоятелен политически живот, свободни за всестранен граждански напредък. И като виждаме северозападната и североизточната опасности, с които ни застрашава както настоящето, така и бъдещето, мечтаем за дружбата на ония, които са застрашени от същото място и които – уви! – тъй малко ни разбират...

Да, като е дума за *Балканската конфедерация*, в чието име поне нашите инородни съграждани – които желяеха ли, биха ни познавали – трябаше да ни окажат известна помощ, ако не с благоприятно действие, поне с въздържане от шпионско противодействие.

Най-после, стана ли дума върху „народността“, която трябва да бъде с време „охранявана“, ний ще кажем, че уважаваме чухдото за право на чуждо уважение към нашето. И ний обичаме своята българска народност, ала с една възвишена обич, която не допуска завист или омраза към другите.

Защото народността според нашите понятия намира смисъл единствено при светлия порив на даден сбор човеци, говорещи един и същ език, да вложат особен пай от мисъл и дело в общия културен придобитък на целокупното човечество. Ако власите, сърбоманите, гъркоманите и гърците в Турция бяха способни да виждат по-далеко от носът си и да чувствуват малко по-човешки, борбите ни биха били и техни мечти; да,

ний повтаряме и за тях онуй, което казахме за свободните румъни, сърби и гърци, обаче което, ако искаме да бъдем справедливи, не можем да кажем вече и за мнозинството от свободните българи.

А дали куцовласите, сърбоманите, гъркоманите и гърците в Турция живеят по-добре от българите?

Друга е работата, ако тия християни гледат само услугите, които хьокюмата им прави в църковно-училищните разпри с българина – *върещани* услуги в *неправедни* разпри, с които се постига – и за синове, и за внуци – едничко нещо: *мъката на Юда*.

Защото въпреки многоезичието на враговете ни Македония ще бъде *свободна!*

Че враговете ни молят против нас бога на лъжата и неправдата, побеждаван от начало и до днес. А ний молим за себе си бога на истината и правдата, победител во веки веков.

Леринският гръцки владика Йоаникис преди един месец имал разговор в Битоля с дописника на немския вестник „Neue Freie Presse“! Владиката не пропуснал удобния случай да наговори за нас такива чудовищни клевети и хули, от които би се погнъсил, ей богу, и сам дявола.

Той се опасявал от българските освободителни стремежи, които щели да причинят ужасни сътресения. Не турците, а българите вършели престъпления, от които настръхвали косите на човека; те, българите, искали да изстребят всички гърци, затова ги подлагали на непреривни мъчения. Яда си българите изливали главно върху гръцките учители и свещеници, които били жестоко убивани. Българите постъпвали още по-варварски с жените и момите: освен дето ги убивали, ами обезобразявали и телата им. В едно кратко време българите извършили убийства, от които 32 на мъже и 14 на жени.

Европейските народи били наивни и виновни, че обръщали незаслужено внимание на българските крясъци. Българите желяели да излязат победители и не избирали средствата.

Владиката предпочитал хиляди пъти смъртта, отколкото да живее под едно българско управление. Той погледнал към небето, дигаал ръце и помолил бога да унищожи българите, които били диви зверове и неприятели на християнската вяра...

Ето едни мръсни уста, които би трябало да бъдат затулени с разтопено олово!

Двама гърци на 21 март в с. Сармашик (Мустафапашанско, Одринския вилает) съгледали и предали на турците петмина наши другари. Около 2 000 души аскер заобиколил малката четица и се завързува

ожесточено сражение, което траяло няколко часа. Двамина от четата били убити, а останалите трима си отворили път, като хвърлили няколко бомби сред неприятелските редове. За двете дадени жертви харно е платено на турците, които изгубили тъкмо петнадесетмина. Остава само и предателите да получат наградата си, ако не са я получили вече...

в. "Свобода или смърт", брой 12, 21 април 1903 г.

КРАЙ

Източник: Словото
Набиране: Христо Ценов

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/7223>]